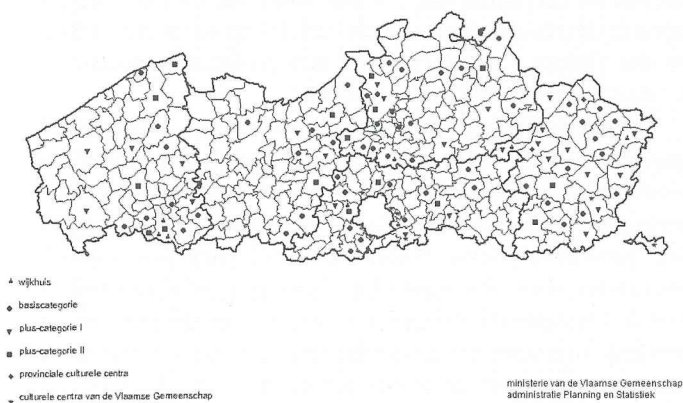

Onder de verschillende administratieve veranderingen schuilt echter de echte omwenteling van dit ontwerpdecreet: alleen de in het decreet opgenoemde steden (of gemeenten met een centrumfunctie) zullen binnen het decreet ook een CC kunnen oprichten, want alleen zij hebben een centrumfunctie en kunnen de spreidingsopdracht ook effectief waarmaken. Al de rest (toch twee derden van de in de basiscategorie erkende CC's) valt buiten het decreet en kan hoogstens nog als 'gemeenschapscentrum' in het ontwerpdecreet gemeentelijk cultuurbeleid ingeschakeld worden. Op die manier wordt echter een simplistisch syllogisme tot norm verheven: cultuur moet toegankelijk zijn voor alle Vlamingen én gemeenten met een centrumfunctie (m.a.w. waar men komt werken, winkelen, uitgaan, enz.) bereiken veel meer mensen dan alleen hun inwoners, dus cultuur moet over die centrumgemeenten verspreid worden om heel Vlaanderen te bereiken. Dat kunst tegendraads

Geografische spreiding van de erkende culturele centra op 1 januari 1999

genoeg is om een dynamiek te genereren die lijnrecht tegen die economische logica in gaat, wordt door de basisredenering van dit ontwerpdecreet ondenkbaar.

Het uitgangspunt van deze lijst met centrumgemeenten is het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, dat de huidige stand van zaken op vlak van ruimtelijke ordening, infrastructuur, stedelijke kernen en economische kernen verbindt aan prognoses i.v.m. toekomstige ontwikkelingen (economische, demografische en infrastructurele prognoses voor Vlaanderen in 2007) en vanuit die kennis beleidsopties i.v.m. woningbehoefte, mobiliteit, industrieterreinen enz. wil schragen. Als de minister van Cultuur een evenwichtig en coherent spreidingsbeleid voor de kunsten wil uitbouwen, dan kan hij blijkbaar moeilijk om dit planningsapparaat heen, ook al is het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (hierna RSV) –in de terminologie van de staatshervorming– een gewestmaterie.

Het sluitstuk van het nieuwe ontwerpdecreet voor de culturele centra is een lijst van gemeenten. De lijst wijkt alleen al daardoor af van het RSV, dat ze 'stedelijke gebieden' los ziet van elke administratieve entiteit. (In het RSV staat b.v. 'Neerpelt-Overpelt' als één enkel 'kleinstedelijk gebied op provinciaal niveau', terwijl het ontwerpdecreet CC alleen de gemeente Overpelt opneemt.) Door de eenzijdige gerichtheid op gemeenten als administratieve entiteiten <is dat niet in tegenspraak met de vorige zin??? JW>, kunnen provinciale CC's (Beringen, Neerpelt

en Galmaarden) niet meer gesubsidieerd worden, en vallen ook de CC's die rechtstreeks onder de Vlaamse Gemeenschap ressorteren (Amsterdam, Alden-Biezen e.a.) buiten dit ontwerpdecreet.

Het ontwerpdecreet CC wijkt bovendien ook fundamentele af van het RSV:

- door negen gemeenten rond Brussel aan de lijst toe te voegen (daardoor komt de gemeente Asse twee keer voor in de lijst) en die op een specifieke manier in te schalen (zie verder), waardoor er zoets als een cordon rond Brussel ontstaat;
- door vervolgens gemeenten die niet op de lijst van het ontwerpdecreet voorkomen, maar toch een erkend CC hebben, onder extra voorwaarden toe te laten, nl. die uit +II in categorie C, die uit +I in categorie D, en die uit de basiscategorie én met meer dan 30.000 inwoners in categorie D (zie verder);
- en door ten slotte de resterende gemeenten toe te laten de 'centrumgemeenten in kleinstedelijk gebied op provinciaal niveau' te vervangen als deze 'in gebreke blijven' (art. 4, § 1) door geen aanvraag voor een CC in te dienen. Noch het ontwerpdecreet noch het ontwerpbesluit geven aan, hoe er precies tussen de gemeentebesturen zal gearbitreerd worden, als b.v. Brakel Zottegem wil vervangen, of Koksijde Veurne.

Deze nuanceringsen nemen niet weg, dat het ontwerp een sterk planmatige en economische, macrostructuur-georiënteerde invalshoek kiest. De klassering van de gemeenten bepaalt de grootte van hun CC. Het merkwaardigste slachtoffer hiervan is Menen, dat een erkend CC heeft in de hoogste klasse (+II), maar omdat het expliciet vermeld staat in de lijst van gemeenten, terugvalt naar de laagste categorie (categorie D). Als Menen zoals buurgemeente Wevelgem niet in de lijst opgenomen was, dan zou Menen aanspraak kunnen maken op een CC in categorie C (volgens art. 7, § 2, nr. 2b).

Voor de drie grootsteden zal er geen regelgeving uit het ontwerpdecreet (art. 7, § 1, nr. 4 en art. 8, § 1, nr. 4) toegepast worden: er zullen met die steden aparte convenanten afgesloten worden, waarin het culturaanbod en de cultuurinfrastructuur integraal zal worden geregeld. (Gent heeft geen CC's, Antwerpen heeft er twee in plus I en één in plus II, in praktisch alle Brusselse deelgemeenten is er nu een erkend 'Vlaams Gemeenschapscentrum') Het staat in het decreet niet letterlijk vermeld, maar de gemeenten zullen slechts één CC kunnen laten financieren, terwijl dat in de grootsteden ('categorie A') vermoedelijk niet zo zal zijn. Omdat Brussel natuurlijk geen gemeente in Vlaanderen is, wordt de VGC als aanspreekpunt voor Brussel in het ontwerpdecreet vermeld.

Op basis van dit ontwerpdecreet kan de categorieëndeeling (art. 7) al concreet uitgewerkt worden:

- categorie A is voorbehouden voor de drie grootsteden;
- categorie B is toegankelijk voor de 'centrumgemeenten in regionaalstedelijke gebieden' en voor Dilbeek en Grimbergen (want nabij Brussel en er is een erkend CC +II, cf. art. 7, § 1, nr. 5a);
- categorie C is toegankelijk voor de 'centrumgemeenten in structuurondersteunende kleinstedelijke gebieden', aangevuld met Vilvoorde (want nabij Brussel en meer dan 30.000 inwoners, cf. art. 7, § 1, nr. 5c), Overijse (want nabij Brussel en een erkend CC +I, cf. art. 7, § 1, nr. 5b) en ook Bornem (niet in de lijst, maar erkend CC +II, cf. art. 7, § 2, nr. 1);
- categorie D is de meest open categorie: zowel de 'centrumgemeenten uit de kleinstedelijke gebieden op provinciaal niveau' in de lijst vermeld, als hun eventuele 'plaatsvervangers' (art. 7, § 2, nr. 2c), alsook de resterende gemeenten van de negen nabij Brussel die in de lijst van het ontwerpdecreet CC opgenomen zijn (art. 7, § 1, nr. 5), alsook de gemeen-